

Het werkt in de praktijk, nu nog in theorie

29 mei 2010 | Het Financieele Dagblad

Door: Koel, I.

Irene Koel

Van het plan moest men in het begin niets hebben, maar nu de prijzen binnenkomen is sociaal ondernemer en oprichter van de Barefoot College in India, Bunker Roy, een held. 'We hebben laten zien dat het werkt in de praktijk, maar in theorie kreeg ik het niet verkocht', zei hij tegen me tijdens het sprekersdiner voor de Pinc-dag. Op deze jaarlijkse Pinc-conferentie - wat staat voor People, Ideas, Nature, Creativity - was deze prachtig Indiaas geklede heer een van de inspirerende sprekers.

Het duurde even voor Roys uitspraak geheel tot mij doordrong. Gelukkig waren er nog meer sprekers die niet blijven hangen in denken en dromen, maar vanuit hun passie aan de slag gaan en obstakels weten te slechten, ondanks alle 'ja-maars' en 'kan-niets' van de buitenwacht. En wat blijkt: veel plannen werken niet op papier, maar wel in de praktijk.

Heel letterlijk demonstreerde Dan Meyer dit door het slikken van een paar zwaarden. Hoe komt iemand daartoe? Als klein jongetje was Meyer gefascineerd door mensen die dingen deden die eigenlijk onmogelijk waren. Hij zag hoe fakirs hun zwaard inslikten en vuur vreten en ging op zoek naar informatie over deze vierduizend jaar oude kunst. Na drie jaar van intensieve research begon Meyer de Sword Swallowers Association International, een netwerk voor erkende zwaardslidders. Als co-auteur van een artikel over zwaardslikken in het British Medical Journal won hij in 2007 de 'Ig Nobel Prize in Medicine' in Harvard. Nu vind ik zwaardslikken doodeng en blijf ik me afvragen waarom, maar toch inspireert zijn levensverhaal mij. Het haalt je uit je groef.

Bunker Roy staat in de Times-top 100 van invloedrijkste personen ter wereld, want hij weet humanisme, ondernemerschap en onderwijs te combineren door mensen zelf een uitweg te laten vinden uit hun armoede. Barefoot College is een opleiding gebouwd voor en door armen. Het analfabetisme van veel leraren en leerlingen vormt geen belemmering voor hun ontwikkeling. Een onderdeel van de opleiding is een poppenspel waarmee de lessen in een verhaal worden uitgebeeld. De leerlingen, meestal vrouwen, worden binnen zes maanden opgeleid tot bijvoorbeeld gespecialiseerde 'ingenieurs' in zonne-energie. Omdat formele diploma's niet worden gegeven, zijn er ook geen titels.

Na hun training gaan de leerlingen met het benodigde materiaal terug naar hun dorp en leveren zij tegen betaling licht en energie. Inmiddels voorzien deze ongeletterde moeders en grootmoeders uit vijftien landen in Afrika zo'n 100.000 huizen van zonne-energie. Zij blijven zorgen voor onderhoud en reparaties en bouwen zo een eigen bestaan op. De Barefoot-aanpak is al overgenomen in 21 landen. Ook in Afghanistan, waar vijf dorpen van licht en elektriciteit worden voorzien. Dit kost net zo veel als één VN-consultant in Kabul. Barefoot College is een succes, maar in eerste instantie ondervond ook Roy weerstand.

Waar komt die weerstand toch vandaan? Waarom wil men mensen met een goed plan altijd maar weer laten struikelen? En daarmee vaak ook zichzelf blokkeren? Door die weerstand gaat het tempo eruit, lekt energie weg en verwatert het idee. Je gaat zwabberen naar een compromis omdat standvastig blijven te lastig is. Stel dat ze gelijk hebben? Zo'n Pinc-dag is krachtvoer voor je vastberadenheid.

Neem nou Matt Flannery, medeoprichter van Kiva. Tijdens een bezoek aan Afrika merkte hij dat het voor beginnende ondernemers moeilijk was aan startkapitaal te komen. Uit die ervaring ontstond Kiva, wat in het Swahili 'eenheid' betekent. Kiva is een microkrediet-organisatie die kredietverschaffers de mogelijkheid biedt via internet aan te geven welke individuele ondernemers zij willen helpen. Kiva zorgt vervolgens dat het geld via lokale partnerorganisaties bij ondernemers terecht komt. Toen Flannery met het plan bij investeerders en

charitatieve instellingen kwam, kreeg hij te horen waarom het niet ging werken: in Afrika werkte internet niet, je krijgt je geld nooit terug en het zou niet legaal zijn. Dus: niet doen. Maar Flannery slaagde erin Kiva te ontwikkelen tot een gevestigde onlineservice met partners over de hele wereld en miljoenen aan uitstaande leningen bij kleine ondernemers.

Tim Hunkin is cartoonist, uitvinder en ingenieur en maakt hilarische simulatieapparaten. Van een fouilleermachine tot een rollator-raceloopband, van een stel-je-bent-een-vliegapparaat tot een pasfotohokje met een stoel die op het moment suprême gaat bewegen. Aanvankelijk wist hij niet precies hoe de machines gingen werken en waar, maar na een kort schetsje begon hij gewoon met maken. De eigenaar van de Southwold Pier in Suffolk wilde de apparaten wel proberen als attractie. Hunkin zocht de benodigde expertise en inmiddels is de Pier met tien apparaten een toeristische trekpleister geworden, waaraan de eigenaar goed verdient. Hunkin is allang over de kritiek heen en volgt zijn eigen weg. Hij herkent zich als geen ander in de favoriete Gandhi-uitspraak van Bunker Roy: 'First they ignore you, then they laugh at you, then they fight you, then you win.'

Irene Koel is oprichter en mede-eigenaar van Bloei creative innovation, www.bloei.nu.

Waarom wil men mensen met een goed plan altijd laten struikelen? Vanwaar die weerstand?

Copyright (c) 2010 Het Financieele Dagblad

Gerelateerde artikelen

30-05	Bouwondernemer Dik Wessels breidt uit in Duitsland
27-05	Leges als tolgeld voor het bureaucratische rechtsverkeer
27-05	Leges als tolgeld voor het bureaucratische rechtsverkeer
25-05	Europese telecommarkt open
20-05	Dubbele klap voor prijs basismetalen

Meta-data

Katern/Bijlage	<u>Het Financieele Dagblad</u> , zaterdag 29 mei 2010
Pagina	<u>Morgen (pag. 21)</u>
Rubriek	<u>Column</u>
Auteur(s)	<u>Koel, I.</u>

REACTIES 0 van 0